

Charakteristika okresu Rokycany

Okres Rokycany leží ve východní části Plzeňského kraje a sousedí s okresy Plzeň-sever (na severozápadě), Plzeň-jih (na jihu) a Plzeň-město (na západě). Dále hraničí se Středočeským krajem s okresy Rakovník, Beroun a Příbram. V rámci **rozlohy** okresu došlo od 1. 1. 2016 ke změně vlivem zrušení vojenského újezdu Brdy, jehož území částečně připadlo i sedmi obcím okresu Rokycany (Dobřív, Mirošov, Strašice, Skořice, Štítov, Trokavec a Těně). K 31. 12. 2022 rozloha činila 656,6 km². Okres zaujímá 8,6 % z celkové rozlohy kraje a je tudíž druhým nejmenším okresem Plzeňského kraje. Celková hustota obyvatelstva k 31. 12. 2022 činila 76,5 obyvatel na 1 km² a okres Rokycany je tak druhým nejhustěji zalidněným okresem kraje.

Na **území** okresu Rokycany leží 1 správní obvod obce s rozšířenou působností (SO ORP) Rokycany, který se dále člení na tři správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POU): Radnice, Rokycany, a Zbiroh. Do okresu Rokycany patří 68 obcí, tj. 13,6 % z celkového počtu obcí v Plzeňském kraji.

Z hlediska **ochrany přírody a krajiny** byly na území okresu vyhlášeny 2 chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko a Brdy a dále 28 maloplošných chráněných území. Za zmínku stojí národní přírodní památka Vosek a dvě národní přírodní rezervace Chlumská stráž a Kohoutov. Zhoršené životní prostředí je způsobeno zejména blízkostí města Plzně, dálnice D5 a průmyslových center.

Charakter okresu je průmyslově-zemědělský. K **zemědělské výrobě** bylo využíváno k 31. 12. 2022 celkem 26 605 ha zemědělské půdy (40,5 % rozlohy okresu), z toho na ornou půdu připadlo 19 316 ha (72,6 % zemědělské půdy). Výměra lesních pozemků k 31. 12. 2022 představovala 32 099 ha, tj. 82,2 % z nezemědělské půdy rokycanského okresu. **Rostlinná výroba** je orientována zejména na pěstování řepky olejky, luskovin na zrno, brambor a obilnin. Z trvalých kultur jsou významné ovocné sady, kde se pěstují hlavně zimní odrůdy jablek. V **živočišné výrobě** převažuje chov skotu, významný je ale i chov prasat, slepic a ostatní drůbeže. Mezi známé zemědělské společnosti okresu patří Kladrubská a.s., Zbirožská a.s., Příkosická zemědělská a.s. a Osecká zemědělská a obchodní společnost, a.s.

Dálnice D5 mezi Plzní a Prahou představuje hlavní dopravní tepnu, která prochází územím okresu v rozsahu téměř 26 km. Celková délka **dálniční a silniční sítě** v okrese k 1. 1. 2023 měřila 484,6 km, kromě dálnice byla tvořena silnicemi I. třídy v rozsahu 0,6 km, silnicemi II. třídy 138,8 km a silnicemi III. třídy 319,4 km. Významnou dopravní spojnici tvoří elektrifikovaná železniční trať Plzeň-Praha, k tratím regionálního charakteru patří Rokycany-Nezvěstice a Chrást-Radnice.

K 31. 12. 2022 žilo na území okresu 50 258 **obyvatel**, tj. 8,3 % z celkového počtu obyvatel kraje, od roku 2021 zde počet obyvatel vzrostl o 1 488 osob, tj. o 3,1 %. Podle počtu obyvatel je rokycanský okres nejméně lidnatým okresem Plzeňského kraje. V okrese najdeme 6 měst (Hrádek, Mirošov, Mýto, Radnice, Rokycany a Zbiroh), v nichž bydlelo 50,2 % obyvatel okresu. Největším městem jsou Rokycany, kde žilo ke konci roku 2022 celkem 14 309 obyvatel, což je 28,5 % obyvatel okresu. Počet obyvatel se i na tomto území nepatrně zvyšoval. Na růstu obyvatel se zde podílel pouze přírůstek stěhováním. Od roku 2011 dosáhlo migrační saldo nejvyšší hodnoty právě v roce 2022 (32,0). V roce 2022 převažoval počet zemřelých osob (576) nad živě narozenými (469).

Okres Rokycany patří k okresům se spíše starším obyvatelstvem (čtvrtý nejstarší v Plzeňském kraji po okresech Klatovy, Plzeň-město a Domažlice). V roce 2022 zde činil **index stáří** 131,4. Od roku 2021 se nejvýrazněji zvýšil počet dětí ve věku 0–14 let (o 4,3 %), ale vzrostl i počet obyvatel v produktivním věku (15–64 let), a to o 3,1 %, a počet obyvatel ve věku 65 let a více o 2,0 %.

Podle **registru ekonomických subjektů** bylo na tomto území k 31. 12. 2022 evidováno 11 625 ekonomických subjektů, z toho nejvíce tvořily fyzické osoby (84,1 %). Mezi významné průmyslové podniky okresu patří firmy: HUTCHINSON s.r.o. (výroba gumových dílů v automobilovém průmyslu), EuWe Eugen Wexler ČR, s.r.o. (výroba plastových výlisků pro automobilový průmysl) a PPG Deco Czech a.s. Břasy (výroba a dodávka nátěrových hmot). Firmy DUVENBECK LOGISTIK s.r.o. a Geis CZ s.r.o. představují důležité dopravní podniky Rokycanska. Významnými zaměstnavateli okresu jsou také Rokycanská nemocnice, a.s. a Město Rokycany.

V průběhu deseti let dosáhla intenzita **bytové výstavby** nejvyšší hodnoty právě v roce 2022, kdy na 1 000 obyvatel středního stavu připadlo 4,65 dokončených bytů. Nejnižší hodnota intenzity bytové výstavby za sledované období byla v rokycanském okrese zaznamenána v roce 2013 (1,82). V roce 2022 začala výstavba bytů o počtu 202, z čehož 81,2 % bylo v rodinných domech a počet dokončených bytů se 76,3 % v rodinných domech dosáhl na číslo 232.

Podle údajů **úřadu práce** bylo v okrese k 31. 12. 2022 evidováno 1 184 uchazečů o zaměstnání, z toho 684 žen, 43 absolventů a mladistvých a 254 občanů se zdravotním postižením. Na 1 pracovní místo tak v okrese připadlo 1,0 uchazečů. K 31. 12. 2022 činil podíl nezaměstnaných osob 3,59 %, což je nejvyšší podíl v Plzeňském kraji. Oproti roku 2021 se tento podíl zvýšil o 0,18 procentního bodu. K zlepšující se zaměstnanosti zde přispívá rychlé dopravní spojení po dálnici D5 s městy Plzní a Prahou nabízející celou řadou pracovních příležitostí.

V roce 2022 zabezpečovala v okrese **zdravotní péči** 1 nemocnice. Ve zdravotnictví zde působilo 150 lékařů, přičemž na 1 lékaře připadlo v průměru 324 obyvatel. V roce 2022 činilo průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti 7,085 % (nejvyšší hodnota v kraji).

Ve školním roce 2022/2023 představovala síť **předškolních a školských zařízení** v okrese 22 mateřských škol, 21 základních škol, 1 gymnázium, 3 střední školy vyučující obory odborného vzdělávání bez nástavbového studia a 1 s nástavbovým studiem.